

Eerste kwartaal 2009 vleesvarkens: saldo negatief door hogere biggenprijs

Jan Bolhuis en Arjan Wisman

De gestegen export en verminderde import van levende varkens hebben geleid tot minder slachtingen in 2008 ten opzichte van 2007. Als gevolg hiervan is er minder varkensvlees uitgevoerd. De prijzen voor vleesvarkens zijn in het eerste kwartaal van 2009 iets lager dan in dezelfde periode van vorig jaar. Het saldo werd negatief door vooral de sterk gestegen biggenprijzen.

Slachtingen in Nederland lager

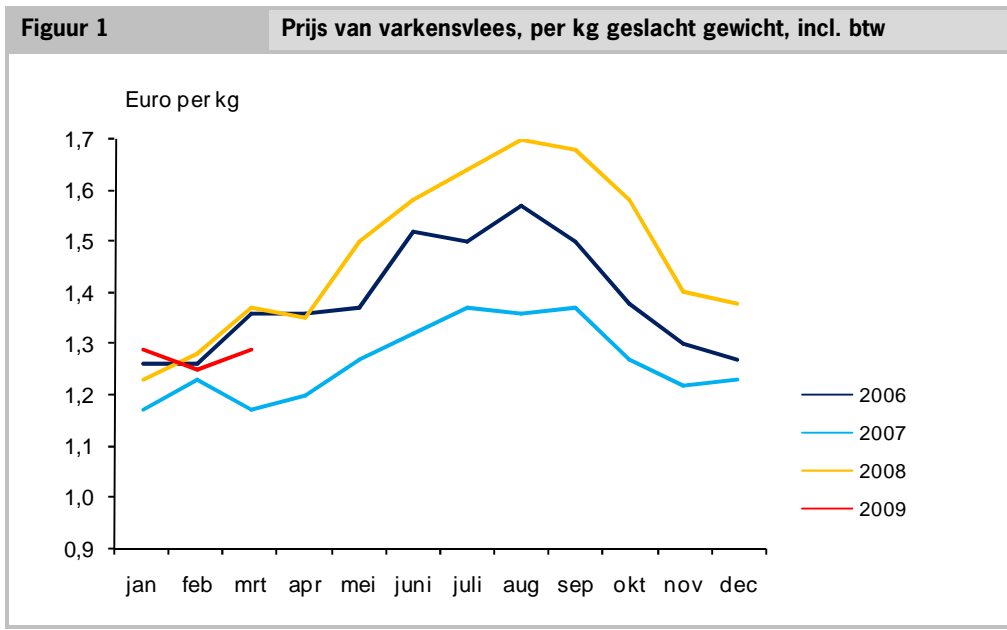
In het eerste kwartaal van 2009 zijn er in Nederland circa 3,5 miljoen varkens geslacht. Dit zijn er ruim 250.000 minder dan in het eerste kwartaal van 2008. De teruggang is mede veroorzaakt doordat er 40.000 levende varkens minder werden ingevoerd. Tegelijkertijd zijn er meer levende varkens uitgevoerd. Volgens voorlopige cijfers van het PVE heeft de export de grens van 1 miljoen overschreden. Ten opzichte van vorig jaar is dit een stijging met circa 160.000 stuks. De stijgende trend van de export naar Duitsland heeft zich voortgezet. Opvallend is de sterke stijging van de uitvoer naar Polen en Hongarije. De varkensstapel is in die landen aanzienlijk afgenomen, waardoor de importbehoefte is gestegen.

Het teruglopende aantal slachtingen heeft geleid tot een kleinere uitvoer van varkensvlees. De export van bacon naar het Verenigd Koninkrijk is ruim 10.000 ton gedaald (- 30%). Ook de uitvoer van hammen naar Italië is sterk teruggelopen.

Voor de EU wordt in 2009 eveneens een daling van het aantal slachtingen verwacht (- 2,3%). De krimp vindt met name plaats in een aantal Oost-Europese landen. Vorig jaar nam de varkensstapel daar ook al af door de hoge voerprijzen. Nu is de economische crisis een belangrijke reden van de krimpende varkenshouderij.

Prijzen iets lager

De afzet van varkensvlees verliep vrijwel het hele kwartaal moeizaam. Vanaf de jaarwisseling werd het aanbod slechts met moeite door de markt opgenomen. Dit had tot gevolg dat de prijzen zich in de daarop volgende weken niet wisten te handhaven (figuur 1). Hoewel de prijsdalingen niet groot waren, heerste er op de markt een matte stemming. Algemeen was er toch op een betere prijsvorming gerekend vanwege de verwachting dat het aanbod door de dalende varkensstapel in de EU in het eerste kwartaal af zou nemen. De afzetprijzen werden ook gedrukt door de dalende valuta's in enkele afzetlanden, wat werd veroorzaakt door de economische crisis. Pas tegen het eind van het kwartaal liepen de prijzen iets op. Het prijsverloop van de slachtzeugen vertoonde een zelfde beeld als van de vleesvarkens.

Saldo duikt in de min

Vooral door de hoge biggenprijzen valt het saldo van de vleesvarkenshouderij in het eerste kwartaal van 2009 lager uit dan in dezelfde periode van 2008. Het kwartaalsaldo daalde met bijna 6.000 euro naar en kwam onder de nullijn.

Een jaar geleden was het kwartaalsaldo ook al laag, maar nog net positief (figuur 2). Vorig jaar waren sterk gestegen voerprijzen de belangrijkste reden voor het lage saldo. Dit jaar zijn de voerprijzen in het eerste kwartaal flink (-17%) gedaald, terwijl de gemiddelde biggenprijs met bijna 40% is gestegen naar 48 euro per big van 23 kg.

De opbrengstprijis lag in het eerste kwartaal van 2009 bij 1,28 euro per kg, fractioneel lager dan vorig jaar. Het verkoopbedrag van vleesvarkens is daardoor bijna hetzelfde gebleven. Het grote verschil zit in de kosten van voer en aangekochte biggen. Terwijl de voerkosten met ruim 12.000 euro per bedrijf zijn gedaald, zijn de biggenkosten met bijna 17.000 euro per bedrijf toegenomen vergeleken met hetzelfde kwartaal van 2008. Dat leidt voor een bedrijf met gemiddeld 1.500 vleesvarkens tot een kwartaalsaldo van 2.000 euro negatief; dat is 6.000 euro lager dan het al magere saldo van vorig jaar. Door dat negatieve saldo zal, na aftrek van de niet-toegerekende kosten zoals huisvesting en mestafzet, het inkomen uit bedrijf in het eerste kwartaal opnieuw negatief uitvallen. In vergelijking met de verbeterde situatie bij de fokvarkensbedrijven is het saldo en inkomen van de vleesvarkensbedrijven in het eerste kwartaal van 2009 teleurstellend te noemen.

Figuur 2 Saldo per kwartaal op vleesvarkensbedrijven (bij een omvang van 1.500 vleesvarkens per bedrijf)

